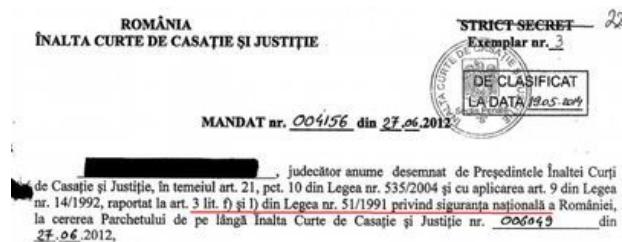

REVOLUTIE IMPOTRIVA STATULUI PARALEL – Judecatorii de mandate de la ICCJ au deja cosmaruri. CCR a declarat neconstitucionala practica emiterii mandatelor de siguranta nationala in dosare de coruptie. Decizia vine dupa ce tot judecatorii constitutionali au statuat ca infractiunile de coruptie nu vor putea fi calificate drept o amenintare la adresa securitatii nationale: "Sintagma 'ori altor asemenea interese ale tarii' cuprinsa in art.3 lit.f) din Legea nr.51/1991 este neconstitucionala" (Minuta)

Scris de Elena DUMITRACHE

Dezvaluiri - Evenimente

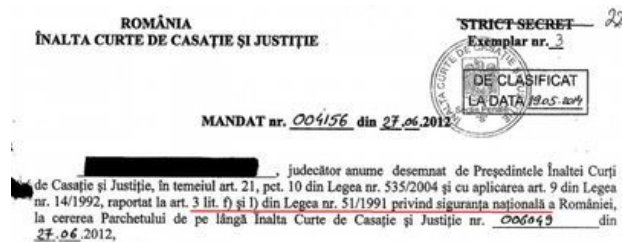

AUTORIZEZ:

Serviciul Român de Informații să desfășoare următoarele categorii de activități:

- interceptarea și înregistrarea comunicațiilor electronice (voce și date), efectuate, prin intermediul mijloacelor tehnice de comunicație la distanță de domiciliul **ENOROCIRE PENTRU STATUL PARALEL. CCR a constatat ca mandatele pe siguranta nationala date in dosarele de coruptie sunt in afara legii, declarandu-le neconstitucionale. Acest lucru este un dezastru pentru campul tactic, provocand cosmaruri in randul celor cativa judecatori de la Inalta Curte care sunt responsabili cu emiterea pe banda rulanta a mandatelor pe siguranta nationala in dosarele de coruptie.** Curtea Constitutionala a Romaniei a dezbatut joi, 6 decembrie 2018, dosarul nr. 1413D/2017 avand ca obiect **"exceptia de neconstitucionalitate a sintagmei 'ori altor asemenea interese ale tarii' din cuprinsul art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991 privind siguranta nationala a Romaniei, precum si a dispozitiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea in aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedura penala si pentru modificarea si completarea unor acte normative care cuprind dispozitii procesuale penale", ridicata de avocatul Flavius Radu din Baroul Bucuresti in dosarul "Ferma Baneasa" judecat la Curtea de Apel Brasov.**

Speta vizeaza in esenta o problema extrem de delicata, respectiv aceea a emiterii mandatelor de siguranta nationala de catre instantele din Romania in baza art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991, care se refera la actiuni ce reprezinta amenintari la adresa sigurantei nationale, desi dosarele vizau fie infractiuni economice, fie de coruptie, fie orice alte infractiuni pe care unii procurori si judecatori au considerat ca le pot incadra la "alte asemenea interese ale tarii" care sa justifice respectivele mandate de siguranta nationala.

AUTORIZEZ:

Serviciul Român de Informații să desfășoare următoarele categorii de activități:

- interceptarea și înregistrarea comunicațiilor electronice (voce și date), efectuate, prin intermediul mijloacelor tehnice de comunicație la distanță de domiciliul **ENOROCIRE PENTRU STATUL PARALEL. CCR a constatat ca**

mandatele pe siguranta nationala date in dosarele de coruptie sunt in afara legii, declarandu-le neconstitutionale. Acest lucru este un dezastru pentru campul tactic, provocand cosmaruri in randul celor cativa judecatori de la Inalta Curte care sunt responsabili cu emiterea pe banda rulanta a mandatelor pe siguranta nationala in dosarele de coruptie. Curtea Constitutionala a Romaniei a dezbatut joi, 6 decembrie 2018, dosarul nr. 1413D/2017 avand ca obiect **"exceptia de neconstitutionalitate a sintagmei 'ori altor asemenea interese ale tarii' din cuprinsul art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991 privind siguranta nationala a Romaniei, precum si a dispozitiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea in aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedura penala si pentru modificarea si completarea unor acte normative care cuprind dispozitii procesuale penale", ridicata de avocatul Flavius Radu din Baroul Bucuresti in dosarul "Ferma Baneasa" judecat la Curtea de Apel Brasov.**

Speta vizeaza in esenta o problema extrem de delicata, respectiv aceea a emiterii mandatelor de siguranta nationala de catre instantele din Romania in baza art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991, care se refera la actiuni ce reprezinta amenintari la adresa sigurantei nationale, desi dosarele vizau fie infractiuni economice, fie de coruptie, fie orice alte infractiuni pe care unii procurori si judecatori au considerat ca le pot incadra la "alte asemenea interese ale tarii" care sa justifice respectivele mandate de siguranta nationala.

Mandatele de siguranta nationala in dosare de coruptie au fost emise nelegal

Problema majora a acestor mandate de siguranta nationala este data de faptul ca au fost emise in dosare care priveau infractiuni care nu puteau face obiectul unor astfel de masuri, astfel ca s-a creat premiza incalcarii dreptului la un proces echitabil, viata intima, familiala si privata a celor vizati de aceste mandate, secretul corespondentei, dar si restrangerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertati.

Sustinem aceasta intrucat, astfel cum a fost semnalat si in exceptia de neconstitutionalitate ridicata de avocatul Flavius Radu in dosarul "Ferma Baneasa", **prin Hotarari ale CSAT s-a dat posibilitatea organelor de stat cu atributii in domeniul securitatii nationale sa efectueze activitati specifice de culegere de informatii, in mod arbitrar, cu depasirea cadrului legal, dand nastere la ingerinte in viata privata a cetatenilor si restrangeri nejustificate ale drepturilor acestora garantate de Constitutie.**

Acest lucru a fost posibil, astfel cum am precizat mai sus, cu ajutorul unor Hotarari ale Consiliului Suprem de Aparare al Tarii – *respectiv Hotararea C.S.A.T. nr. 17/2005, prin care infractiunile de coruptie au fost incadrate ca amenintari la adresa sigurantei nationale, permitandu-se astfel prin norma critica, prevazuta de art. 3 lit.f) din Legea nr. 51/1991 sa se emita mandate de siguranta nationala pentru acest tip de infractiuni* – prin care s-a apreciat ca **sub imperiul sintagmei „alte asemenea interese ale tarii” pot fi incadrate la amenintari la adresa sigurantei nationale, diferite activitati precum infractiunile de coruptie ori evaziune fiscala.**

CCR a decis ca masurile privind siguranta nationala nu pot fi reglementate prin Hotarari CSAT

Numai ca, in trecut, **Curtea Constitutionala a pronuntat Decizia nr. 51/2016**, prin care a stabilit ca o

reglementare in acest domeniu nu poate fi realizata decat printr-un act normativ cu putere de lege, iar nu printr-o legislatie infralegala, cum sunt Hotararile CSAT, respectiv acte normative cu caracter administrativ, adoptate de alte organe decat autoritatea legiuitoare, caracterizate printr-un grad sporit de instabilitate sau inaccesibilitate.

De asemenea, intr-o hotarare mai recenta, respectiv **Decizia nr. 91/2018, Curtea Constitutionala a statuat la paragraful 81 ca „savarsirea unor infractiuni determinate, precum cele de coruptie, sau cele contra patrimoniului nu vor putea fi calificate drept o amenintare la adresa securitatii nationale, chiar daca faptele aduc atingere grava anumitor drepturi si libertati fundamentale ale cetatenilor romani.”**

Devine astfel evident ca, desi nu sunt incadrate in celelalte cazuri prevazute de art. 3 din Legea nr. 51/1991, infractiunile de coruptie sunt incadrate prin Hotarari ale CSAT in strategia privind siguranta nationala si sunt exploatate, in sensul restrangerii drepturilor fundamentale ale cetatenilor, cu nerespectarea dispozitiilor constitutionale mentionate.

In cuprinsul exceptiei de neconstitutionalitate ridicate la Curtea de Apel Brasov si admisa de Curtea Constitutionala s-a reclamat totodata ca sintagma de la art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991 - „ori alte asemenea interese ale tarii” - este lipsita de claritate, precizie si previzibilitate, nepermitand subiectilor sa inteleaga care sunt acele interese ale statului care pot fi lezate de anumite actiuni si pentru care este posibila ca organele abilitate sa realizeze masuri cu un grad ridicat de intruziune in viata privata a persoanelor.

CEDO critica lipsa de claritate a reglementarilor masurilor speciale de urmarire

Extrem de important de amintit in acest caz este **Decizia de admisibilitate din 29 iunie 2006 pronuntata de Curtea Europeana a Drepturilor Omului in cauza Weber si Saravia impotriva Germaniei, paragrafele 93-95**, unde s-a statuat ca **reglementarea unor masuri speciale secrete de urmarire, cum ar fi interceptarea comunicariilor, trebuie sa se realizeze in mod esential prin norme clare, detaliate, din moment ce tehnologia disponibila pentru efectuarea lor devine constant din ce in ce mai sofisticata.**

Or, despre ce claritate si normare a procedurii poate fi vorba in conditiile in care, in ultimii ani, conducerea instantei supreme a refuzat in repetate randuri sa declasifice incheierile pe mandate de siguranta nationala, pentru a se vedea care sunt temeiurile in baza carora au fost puse in aplicare mandatele. Au existat insa si cazuri in care, motivand refuzul declasificarii, actuala sefa a Inaltei Curti, Cristina Tarcea a sustinut ca nu s-ar pus problema emiterii unor mandate de siguranta nationala pe art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991.

Exceptia de neconstitutionalitate a art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991 semnala grave incalcari ale drepturilor fundamentale si viza urmatoarele:

-Este evident, pe de-o parte ca interceptarile mijloacelor de comunicatie reprezinta o ingerinta in viata intima, familiala si privata si secretul corespondentei, iar pe de alta parte ca, pentru ca putea fi restranse aceste drepturi fundamentale, legea care permite aceasta ingerinta sa fie redactata in mod clar, precis, previzibil, astfel incat sa fie evitate incalcarile drepturilor fundamentale intr-un mod aleatoriu/abuziv;

-Sintagma „altor asemenea interese ale tarii”, pe care o criticam pentru neconstitutionalitate, permite ingerinte nejustificate, in viata intima, familiala si privata si incalcarea dreptului la secretul corespondentei, intrucat in cuprinsul actului normativ nu este definit interesul statului, putand reprezenta in esenta orice. Sub acest aspect, interesul statului ar putea fi reprezentat inclusiv de masurile luate de autoritatile publice locale/centrale in combaterea efectelor clamatilor naturale (precum seceta si inundatiile), de nivelul de poluare al localitatilor, intrucat afecteaza sanatatea cetatenilor, de definirea familiei traditionale cu incidenta asupra natalitatii si stabilitatii populatiei, posibilitatile de definire a acestor interese ale statului fiind nemarginite.

-Prin aceasta sintagma se da posibilitatea organelor de stat cu atributii in domeniul securitatii nationale, prevazute de art. 6 alin.(1) din Legea nr. 51/1991, atat in forma initiala cat si in varianta republicata, sa efectueze activitati specifice de culegere de informatii, in mod arbitrar, cu depasirea cadrului legal, dand nastere la ingerinte viata privata a cetatenilor si restrangeri nejustificate ale drepturilor acestora garantate de Constitutie.

-In concret, prin Hotarari ale Consiliului Suprem de Aparare al tarii, hotarari ce au caracter de acte administrative, sunt incadrate ca amenintari la adresa sigurantei nationale, diferite activitati (cu caracter infractional sau nu), printre care si anumite infractiuni prevazute de Codul penal ori legi speciale, precum infractiunile de coruptie, evaziune fiscala, etc., dandu-se astfel posibilitatea ca, sub imperiul sintagmei „alte asemenea interese ale tarii” sa se efectueze activitati, ce reprezinta ingerinte in drepturile fundamentale.

-Sub acest aspect, relevante sunt Considerentele Curtii Constitutionale expuse in aceeași Decizie, nr. 51/2016, in care instanta de contencios constitutional arata la para. 47 ca „pornind de la datele concrete din speta dedusa controlului de constitutionalitate, Curtea apreciaza ca reglementarea in acest domeniu nu poate fi realizata decat printr-un act normativ cu putere de lege, iar nu printr-o legislatie infralegala, respectiv acte normative cu caracter administrativ, adoptate de alte organe decat autoritatea legiuitoare, caracterizate printr-un grad sporit de instabilitate sau inaccesibilitate (a se vedea in acest sens si Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragrafele 67 si 94).”

-Astfel, este evident ca, desi nu sunt incadrate in celelalte cazuri prevazute de art. 3 din Legea nr. 51/1991, infractiunile de coruptie sunt incadrate prin legislatie infralegala, respectiv acte normative cu caracter administrativ (Hotarari ale CSAT) in strategia privind siguranta nationala si sunt exploatate, in sensul restrangerii drepturilor fundamentale ale cetatenilor, cu nerespectarea dispozitiilor constitutionale mentionate.

-Revenind la sintagma „alte asemenea interese ale tarii” rugam Curtea sa constate ca aceste interese nu sunt definite nici in mod expres, nici in mod indirect in cuprinsul Legii nr. 51/1991, republicata. De altfel, niciuna dintre variantele Legii nr. 51/1991, de la inceput si pana in prezent nu au definit aceste interese ale statului.

-In acest context, sintagma „ori alte asemenea interese ale tarii” apare ca fiind lipsita de claritate, precizie si previzibilitate, nepermitand subiectilor sa inteleaga care sunt acele interese ale statului care pot fi lezate de anumite actiuni si pentru care este posibila ca organele abilitate sa realizeze masuri cu un grad ridicat de intruziune in viata privata a persoanelor.

-In ceea ce priveste cerintele de claritate, precizie si previzibilitatea ale unei legi, pe care evident si Legea nr. 51/1991, republicata, trebuie sa le respecte, apreciem ca asupra acestor chestiuni s-a pronuntat Curtea Constitutionala prin Decizia nr. 553 din 16 iulie 2015, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 707 din 21 septembrie 2015, Decizia nr.363 din 7 mai 2015, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.495 din 6 iulie 2015, Decizia nr.603 din 6 octombrie 2015, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.845 din 13 noiembrie 2015.

-Este de notorietate faptul ca prin Hotararea C.S.A.T. nr. 17/2005, infractiunile de coruptie au fost incadrate ca amenintari la adresa sigurantei nationale, permitandu-se astfel prin norma criticata, prevazuta de art. 3 lit.f) din Legea nr. 51/1991 sa se emita mandate de siguranta nationala pentru acest tip de infractiuni.

-Or, chiar Curtea Constitutionala arata in cuprinsul Deciziei nr. 91/28.02.2018, respectiv in cadrul para. 81 ca „[...] savarsirea unor infractiuni determinate, precum cele de coruptie, sau cele contra patrimoniului nu vor putea fi calificate drept o amenintare la adresa securitatii nationale, chiar daca faptele aduc atingere grava anumitor drepturi si libertati fundamentale ale cetatenilor romani.”

-In raport de legislatia procesual penala, respectiv in raport de posibilitatea folosirii interceptarilor obtinute in baza

unui mandat emis in temeiul art. 3 din Legea nr. 51/1991, republicata, in cadrul unui proces penal, este cu atat mai pregnantă problematica privind legalitatea autorizării interceptărilor și consecințele derivate, in raport de o prevedere pe care o apreciem neconstituțională și posibilitatea folosirii acestora in cadrul procesului penal, in condițiile ce reglementează sancțiunea nulității absolute/relative.

-Organele de stat cu atribuții in domeniul siguranței naționale, prevăzute expres de art. 6 alin.(1) din Legea nr. 51/1991 nu au competența materială de a efectua activității specifice de supraveghere, conform Legii nr. 51/1991, decât in condițiile prevăzute de art. 3 din acest act normativ. In atare situații, neconstituționalitatea art. 3 lit. f) din Legea nr. 51/1991 afectează competența materială a acestor organe, care este limitativă. De altfel, Curtea Constituțională a României conchide prin decizia nr. 51/2016, la para. 37 ca „Serviciul Roman de Informații [...] are atribuții exclusiv in domeniul siguranței naționale, neavând atribuții de cercetare penală”.

Prezentăm in continuare minuta Deciziei CCR de joi 6 decembrie 2018:

06.12.2018

În ziua de 6 decembrie 2018, Plenul Curții Constituționale, investit în temeiul art.146 lit.d) din Constituția României, al art.11 alin.(1) lit.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a luat în dezbateră excepția de neconstituționalitate a sintagmei „ori altor asemenea interese ale țării” cuprinsă în dispozițiile art.3 lit.f) din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României și a celor ale art.4 alin.(2) din Legea nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale.

Dispozițiile criticate au următorul conținut:

- Art.3 lit.f) din Legea nr.51/1991: „ Constituie amenințări la adresa securității naționale a României următoarele: [...] f) subminarea, sabotajul sau orice alte acțiuni care au ca scop înlăturarea prin forță a instituțiilor democratice ale statului ori care aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români sau pot aduce atingere capacității de apărare ori altor asemenea interese ale țării, precum și actele de distrugere, degradare ori aducere în stare de neîntrebuințare a structurilor necesare bunei desfășurări a vieții social-economice sau apărării naționale. ”;

- Art.4 alin.(2) din Legea nr.255/2013: „Nulitatea oricărui act sau oricărei lucrări efectuate înainte de intrarea în vigoare a legii noi poate fi invocată numai în condițiile Codului de procedură penală. ”

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „ori altor asemenea interese ale țării” cuprinsă în art.3 lit.f) din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României este neconstituțională.

Cu unanimitate de voturi a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.4 alin.(2) din Legea nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale.

În motivarea soluției de admitere pronunțate, Curtea a constatat că sintagma „ori altor asemenea interese ale țării” încalcă prevederile constituționale cuprinse în art.1 alin.(5) care consacră principiul legalității – în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii, art.26 referitor la viața privată și art.53 care reglementează condițiile restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și instanței de judecată care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Curtea de Apel Brașov - Secția penală.

*

Argumentele reținute în motivarea soluției pronunțate de Plenul Curții Constituționale vor fi prezentate în cuprinsul deciziei, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Compartimentul Relații externe, relații cu presa și protocol al Curții Constituționale